

Wniosek o wydanie orzeczenia w trybie prejudycjalnym złożony przez Sofijski rajonen syd (Bułgaria) w dniu 29 maja 2023 r. – „APS beta Bulgaria” EOOD, „Agencja za kontrol na prosroczeni zadyłženija” AD

(Sprawa C-337/23, „APS beta Bulgaria” EOOD i „Agencja za kontrol na prosroczeni zadyłženija” AD)

(2023/C 321/25)

Język postępowania: bułgarski

Sąd odsyłający

Sofijski rajonen syd

Strony w postępowaniu głównym

Wnioskodawcy: „APS beta Bulgaria” EOOD, „Agencja za kontrol na prosroczeni zadyłženija” AD

Pytania prejudycjalne

- 1) Czy art. 4 ust. 2 i art. 6 ust. 1 dyrektywy Rady 93/13/EWG⁽¹⁾ z dnia 5 kwietnia 1993 r. w sprawie nieuczciwych warunków w umowach konsumenckich należy interpretować w ten sposób, że gdy w umowie o kredyt określono zobowiązanie konsumenta do zawarcia umowy poręczenia, na podstawie której poręczycielem jest podmiot wskazany przez wierzyciela, treść umowy poręczenia nie stanowi „głównego przedmiotu” umowy z tym podmiotem trzecim, lecz jest częścią treści umowy o kredyt? Czy ma przy tym znaczenie kwestia, czy wierzyciel i poręczyciel są podmiotami powiązanymi?
- 2) Czy pkt 1 lit. i) załącznika do dyrektywy 93/13/EWG należy interpretować w ten sposób, że gdy konsument jest zobowiązany do zapewnienia poręczyciela w ramach już zawartej umowy o kredyt – przy czym jedną z możliwości uczynienia tego jest zaangażowanie podmiotu wskazanego przez wierzyciela – treść zobowiązania konsumenta wynikającego z umowy poręczenia, zawartej później w dniu zawarcia umowy o kredyt, należy uznać za niejasną ze względu na brak możliwości wyboru lub zaproponowania przez konsumenta podmiotu, który zostanie mu wskazany przez wierzyciela jako przyszły poręczyciel?
- 3) Na wypadek udzielenia na pytanie poprzedzające odpowiedzi, że przedmiot umowy poręczenia jest jasny, czy pkt 1 lit. i), j) i m) załącznika do dyrektywy 93/13/EWG należy interpretować w ten sposób, że gdy konsument zobowiązał się do zapewnienia poręczyciela w ramach zawartej już umowy o kredyt – przy czym jedną z możliwości uczynienia tego jest zaangażowanie podmiotu wskazanego przez wierzyciela – treść zobowiązania konsumenta wynikającego z umowy o kredyt należy uznać za niejasną, co może prowadzić do nieważności umowy o kredyt lub niektórych jej warunków?
- 4) Czy art. 4 ust. 1 dyrektywy 93/13/EWG w związku z art. 8 dyrektywy 2005/29/WE⁽²⁾ dotyczącej nieuczciwych praktyk handlowych należy interpretować w ten sposób, że sytuacja, w której podmiot udzielający kredytu przewiduje zawarcie przez konsumenta umowy z podmiotem wskazanym przez wierzyciela w celu zabezpieczenia jego roszczenia wobec konsumenta, stanowi zawsze przypadek wykorzystania niekorzystnej sytuacji konsumenta, i stąd – agresywną praktykę handlową?
- 5) Na wypadek udzielenia odpowiedzi przeczącej na pytanie czwarte, czy art. 4 ust. 1 i art. 7 dyrektywy 93/13/EWG w związku z art. 8 dyrektywy 2005/29/WE należy interpretować w ten sposób, że w jednostronnym postępowaniu sądowym takim jak postępowanie dotyczące wydania nakazu zapłaty, w którym konsument nie bierze udziału, sąd może uzasadnić wątpliwość związaną z nieuczciwością warunku umownego jedynie na podstawie wątpliwości, że warunek mógł być zaakceptowany przez konsumenta w wyniku nieuczciwej praktyki handlowej – czy też tę nieuczciwą praktykę handlową należy ustalić w sposób pewny?
- 6) Czy art. 15 ust. 2 dyrektywy 2008/48/WE⁽³⁾ w sprawie umów o kredyt konsumencki (dyrektywa 2008/48/WE) należy interpretować w ten sposób, że przepis ten ma zastosowanie w przypadkach, w których umowa o kredyt jest powiązana z dodatkową usługą – udzieleniem płatnego poręczenia przez podmiot trzeci – i umożliwia konsumentowi dochodzenie nie tylko własnych roszczeń związanych z nieuczciwym zachowaniem poręczyciela, takim jak zapłata po upływie ustawowego terminu, lecz również podniesienie zarzutów procesowych, które wyłączają zobowiązanie wobec poręczyciela?

- 7) Czy art. 15 ust. 2 dyrektywy 2008/48/WE w związku z zasadą skuteczności, lub ewentualnie, jeśli by przyjąć, że umowa o kredyt i umowa poręczenia są transakcjami powiązаныmi – art. 5 i art. 7 dyrektywy 93/13/EWG w związku z pkt 1 lit. b) i c) załącznika do tej dyrektywy, dopuszcza orzecznictwo krajowe, zgodnie z którym w przypadku gdy poręczyciel powiązanej umowy o kredyt konsumencki, który otrzymał wynagrodzenie od konsumenta za poręczenie umowy o kredyt, zapłacił głównemu wierzycielowi na podstawie warunku zawartego w umowie pomimo upływu ustawowego terminu takiego jak określony w art. 147 Zakon za zadyżenija i dogoworite (ustawy o zobowiązaniach i umowach), który to upływ zgodnie z orzecznictwem skutkuje całkowitym wygaśnięciem poręczenia, poręczyciel ten – pomimo tego – może powołać się na subrogację w prawa pierwotnego wierzyciela i domagać się zapłaty od głównego dłużnika, powołując się na niejasność aktów sądów stosujących prawo?
- 8) Czy art. 3 lit. g) dyrektywy 2008/48/WE w związku z art. 5 dyrektywy 93/13/EWG należy interpretować w ten sposób, że przy określonym w umowie o kredyt zobowiązaniu do zawarcia umowy poręczenia powiązanej z umową o kredyt, co jest związane z podwyższeniem całkowitej kwoty zobowiązania z tytułu kredytu, rzeczywista roczna stopa oprocentowania kredytu powinna być również obliczana zgodnie z podwyższonymi ratami z tytułu wynagrodzenia poręczyciela? Czy ma przy tym znaczenie kwestia, kto wybrał poręczyciela i czy poręczyciel jest powiązany z pierwotnym wierzycielem?
- 9) Czy art. 10 ust. 2 lit. g) dyrektywy 2008/48/WE należy interpretować w ten sposób, że nieprawidłowe wskazanie rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w umowie o kredyt zawartej między przedsiębiorcą a konsumentem-kredytobiorcą należy uznać za brak wskazania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w umowie o kredyt, a sąd krajowy powinien zastosować konsekwencje wynikające z prawa krajowego przewidziane na wypadek braku wskazania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania w umowie o kredyt konsumencki? Czy należy przyjąć, że konsekwencje te bezwzględnie wiążą również poręczyciela, który dokonał zapłaty, w jego stosunkach z konsumentem?
- 10) Czy art. 23 zdanie drugie dyrektywy 2008/48/WE należy interpretować w ten sposób, że przewidziana przez ustawodawcę krajowego sankcja nieważności umowy o kredyt konsumencki, w ramach której zwrotowi podlega wyłącznie pożyczona kwota główna, jest proporcjonalna w przypadkach, w których w umowie o kredyt konsumencki nie zawarto dokładnego wskazania rzeczywistej rocznej stopy oprocentowania, nie określając jej w odniesieniu do profesjonalnego poręczyciela wybranego przez wierzyciela (pomimo że wysokość takiego oprocentowania została wskazana w treści umowy o kredyt)?
- 11) Czy art. 2 ust. 2 dyrektywy 2009/138/WE⁽⁴⁾ w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Wypłacalność II) (dyrektywa 2009/138/WE) w związku z lit. A pkt 14 załącznika nr 1 do tej dyrektywy należy interpretować w ten sposób, że zawodowe prowadzenie działalności polegającej na odpłatnym udzielaniu poręczeń, w ramach której spółka będąca poręczycielem wypłaca w każdym przypadku braku spłaty pełną kwotę kredytu zaciągniętego przez konsumenta będącego głównym dłużnikiem, a wynagrodzenie jest wypłacane niezależnie od niewykonania przez konsumenta obowiązku spłaty każdej raty kredytu, [jest] „działalnością ubezpieczeniową” w rozumieniu wspomnianej dyrektywy[?]
- 12) Na wypadek udzielenia odpowiedzi twierdzącej na pytanie jedenaste, czy art. 14 ust. 1 dyrektywy 2009/138/WE należy interpretować w ten sposób, że podmiot prowadzący działalność, o której mowa w pytaniu jedenastym, podlega obowiązkowi uzyskania licencji od krajowych organów regulacyjnych odpowiedzialnych za udzielanie licencji ubezpieczycielom?

⁽¹⁾ Dz.U. 1993, L 95, s. 29.

⁽²⁾ Dyrektywa 2005/29/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 11 maja 2005 r. dotycząca nieuczciwych praktyk handlowych stosowanych przez przedsiębiorstwa wobec konsumentów na rynku wewnętrznym oraz zmieniająca dyrektywę Rady 84/450/EWG, dyrektywy 97/7/WE, 98/27/WE i 2002/65/WE Parlamentu Europejskiego i Rady oraz rozporządzenie (WE) nr 2006/2004 Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. 2005, L 149, s. 22).

⁽³⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2008/48/WE z dnia 23 kwietnia 2008 r. w sprawie umów o kredyt konsumencki oraz uchylająca dyrektywę Rady 87/102/EWG (Dz.U. 2008, L 133, s. 66).

⁽⁴⁾ Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2009/138/WE z dnia 25 listopada 2009 r. w sprawie podejmowania i prowadzenia działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej (Dz.U. 2009, L 335, s. 1).